

**GOPS
ŁAGIEWNIKI**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W
ŁAGIEWNIKACH ZA 2023 ROK**

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2014r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), przedkładam sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagiewnikach za rok 2023 wraz z potrzebami w zakresie pomocy społecznej na rok 2024.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagiewnikach jest jednostką organizacyjną Gminy Łagiewniki, powołaną Uchwałą Nr VIII/32/90 Gminnej Rady Narodowej w Łagiewnikach z dnia 15 marca 1990r.

Działania Ośrodka ukierunkowane są na zapobieganie łagodzenia skutków i przewyższanie najbardziej dotkliwych zjawisk społecznych: ubóstwa, bezrobocia, chorób, przemocy.

Realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, w szczególności podejmuje działania zmierzające do zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, a także integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem. Zapobiegają również powstawaniu trudnych sytuacji życiowych rodziców zapotrzebowanie na pomoc społeczną.

Przez ostatnie kilka lat działalność Ośrodka została rozszerzona o zadania, realizowane między innymi w oparciu o ustawy takie jak:

- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 poz. 390 ze zm.)
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 poz. 1993 ze zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 poz. 1249 ze zm.)
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 poz. 177)
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 poz. 1335 ze zm.)
- ustawy z dnia z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 poz. 24244 ze zm.)
- innych przepisów prawa.

II. KADRA OŚRODKA

Funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej opiera się na zasadach jednoosobowego kierownictwa, służbowego podporządkowania, podziału czynności służbowych i indywidualnej odpowiedzialności za wykonanie powierzonych zadań. Podczas jego nieobecności do podejmowania działań upoważniony jest wyznaczony pracownik. Dyrektor jest zwierzchnikiem służbowym pracowników, sprawuje także bezpośredni nadzór nad działalnością Głównego Księgowego.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej według stanu na dzień 31.12.2022 r. zatrudnionych było 7 pracowników, w tym 1 asystent rodziny na umowę zlecenie.

Lp.	Wykaz stanowisk	Wymiar zatrudnienia
1.	Dyrektor GOPS	1
2.	Główny Księgowy	1
3.	Specjalista Pracy Socjalnej	2
4.	Pracownik Socjalny	1
5.	Samodzielny Referent	2
6.	Asystent rodziny (umowa zlecenie)	1/3

Pracownicy Ośrodka w 2023 roku uczestniczyli w licznych szkoleniach, konferencjach i warsztatach z zakresu pracy bieżącej oraz nowych zadań, które w ubiegłym roku znacznie rozszerzyły zakres działalności Ośrodka. Kadra ośrodka systematycznie podnosi i uzupełnia swoje kwalifikacje. GOPS funkcjonuje w obszarze podlegającym permanentnej zmianie. Stałe wprowadzanie przez ustawodawcę zmiany, dokładanie nowych zadań i konieczność dostosowywanie do nich pracy i organizacji jednostki oraz nacisk na doskonalenie pracy z klientem powodują potrzebę stałego doksztalcania się.

III. BUDŻET OŚRODKA

Podział zadań na własne i zlecone ma szczególne znaczenie z punktu widzenia źródeł ich finansowania. Zadania własne są finansowane przez Gminę z dochodów własnych oraz dotacji, podczas gdy zadania zlecone finansowane są z budżetu państwa w formie dotacji.

W roku 2023 GOPS w łagiewnikach na realizację zadań i utrzymanie ośrodka wydał łączną kwotę: **3.589.601,83 zł: z tego 875.495,88 zł ze środków z budżetu Gminy oraz 2.714.105,95 zł ze środków z budżetu Państwa.**

Szczegółowe zestawienie wydatków w GOPS w latach 2021-2023 - porównanie

FORMA POMOCY	2021	2022	2023
Wspierania rodziny	22.600,00	15.390,00	18.321,00
Dodatki mieszkaniowe	12.622,69	13.491,87	18.060,13
Zasiłki i pomoc w naturze, w tym: zasiłki celowe, pogrzeby, zasiłki stałe, zasiłki okresowe	222.922,48	225.924,43	178.683,16
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	25.086,61	27.641,72	29.196,94
Przemoc	2.464,30	2.590,43	2.786,96
Domy pomocy społecznej	175.939,31	82.092,86	81.202,56

Usługi opiekuńcze	71.562,16	92.640	67.488,00
Dożywianie dzieci i posiłki dla potrzebujących	40.262,60	58.584,60	40.989,45
Stypendia socjalne	28.173,52	26.820,11	21.700,67
Funkcjonowanie Ośrodka	580.294,85	651.445,09	725.667,43
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	2.168.777,06	2.168.462,60	2.241.470,36
Koszty obsługi wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	2.889,12	2.889,12	2.555,56
Karta Dużej Rodziny	231,22	1.974,00	2.508,00
Wynagrodzenie opiekuna prawnego	8.526,00	8.526,00	8.526
Dodatek osłonowy	0	588.036,76	0
Klub Senior +	33.901,82	45.386,63	48.343,61
Źródła ciepła (dodatki węglowe oraz dodatki energetyczne)	0	6.724.284,16	101.490,00
Pomoc dla uchodźców	0	54.065,60	612,00
S U M A	10.776.999,24	13.967.063,82	3.589.601,83

IV. POMOC SPOŁECZNA

Ośrodki Pomocy Społecznej działające w każdej gminie, udzielają pomocy w formie pracy socjalnej, świadczeń pieniężnych, a także przyznając wsparcie usługowe i rzeczowe oraz kierując do ośrodków wsparcia.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej jest uzależnione od spełnienia szeregu warunków określanych w odpowiednich przepisach. Najważniejszy to spełnienie kryterium dochodowe, które stanowi art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej i określa wysokość kryterium dochodowego osoby lub rodziny. Zgodnie z tym przepisem uprawnienie do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **776,00zł**,
- w rodzinie/osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **600,00zł** przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej. Powody wymienione w art. 7 pkt 2-15 to:
 - ubóstwo;
 - sieroctwo;
 - bezdomność;
 - bezrobocie;

- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- przemoc w rodzinie;
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezzradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizm lub narkomania;
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa;
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb

Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie, w miarę możliwości do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc realizowana z ustawy o pomocy społecznej świadczona była z następujących powodów:

Powody przyznania pomocy 2022/2023 - porównanie:

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2022	2023	2022	2023
Ubóstwo	21	15	32	23

Bezdomność	1	1	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	9	65	50
Bezrobocie	17	9	35	15
Niepełnosprawność	24	19	35	21
Długotrwała lub ciężka choroba	22	16	26	20
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	0	0	0	0
Przemoc w rodzinie	0	1	0	3
Alkoholizm	3	1	3	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	2	0	5
Zdarzenie losowe	0	0	0	0

W 2023 roku głównymi powodami przyznania świadczeń były: niepełnosprawność - 19 rodzin oraz długotrwała lub ciężka choroba - 16 rodzin. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy społecznej były: ubóstwo - 15 rodzin oraz bezrobocie – 9 rodzin oraz potrzeba ochrony macierzyństwa – 9 rodzin.

Powyższa tabela przedstawia strukturę powodów przyznania pomocy społecznej, które określone są w ustawie o pomocy społecznej. Powody przyznawania świadczeń mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie będą się sumowały.

Liczba przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej: 192

Liczba wydanych decyzji o przyznanie pomocy społecznej: 198

1. Praca socjalna

Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności

Wojna w Ukrainie, pandemia Covid 19, kryzys klimatyczny, kolejne kryzysy gospodarcze, przejście znaczącej części komunikacji społecznej na wirtualną, zmiana modelu rodziny, starzenie się społeczeństwa, ruchy migracyjne, globalizacja i szereg innych zjawisk stawiają wobec lokalnych społeczności ogromne wyzwania.

Instytucje pomocy społecznej od lat stoją na pierwszej linii aktywnego reagowania na powyższe wyzwania, kreując i wdrażając konkretne działania. Poprzez swoje doświadczenie stały się One podmiotami, które rozpoznając kolejne problemy społeczne i odpowiadają na pojawiające się w ich wyniku bezpośrednio, jak i długofalowe potrzeby społeczności lokalnych.

Najważniejsze i najczęściej występujące formy pracy socjalnej zrealizowane w 2023 roku.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin 2023
Rozmowy wspierające i motywujące	364
Informacje o przysługujących uprawnieniach	128
Pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności	10
Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami	284
Pomoc w załatwieniu odzieży, opału i żywności	116
Współpraca ze szkołą, pedagogiem i psychologiem szkolnym	168
Współpraca z sądem	28
Pomoc w zapewnieniu dzieciom letniego wypoczynku	6 dzieci
Współpraca z Asystentem Rodziny	3
Prowadzenie Niebieskich Kart	38
Wywiady środowiskowe dla potrzeb Dz. Świadczeń Rodzinnych (SZO, ZDO)	3
Inne (wywiady alimentacyjne, wgląd w sytuacje rodziny na wniosek innych instytucji)	48
Wgląd w sytuację rodziny ze względu na brak kontaktu ze szkołą	3

Kolejnym ważnym wnioskiem związanym zarówno z czasem konfliktu zbrojnego za wschodnią granicą, jak i czasu pandemii – jest fakt, iż pracownicy socjalni stają często w obliczu konieczności wspierania emocjonalnego osób przeżywających silne kryzysy zagrożenia życia i zdrowia – swojego lub bliskich. Profesjonalne działania w tym obszarze wymagają umiejętności pracy terapeutycznej i psychologicznej.

Efektywność działań podejmowanych przez pracowników socjalnych jest trudno mierzalna, gdyż efekty działań nie zawsze przekładają się na liczby. Poniżej przedstawiam kierunki działań na rzecz rodzin i osób samotnych:

- pomoc w zapewnieniu niezbędnych środków materialnych (uzyskanie emerytury, alimentów, świadczeń z pomocy społecznej, ulg, umorzeń, edukacja w zakresie treningu budżetowego)
- pomoc w zapewnieniu godziwych warunków mieszkaniowych (wnioski o przydział mieszkania, zamianę, spłata zaległości, dodatek mieszkaniowy, monitorowanie wydatków mieszkaniowych, pomoc w eksmisjach, naprawie sprzętu domowego, remontach, interweniowanie u administratora)
- pomoc w rozwiązywaniu problemów bezrobocia (pomoc przy poszukiwaniu pracy, rekrutowanie do projektów, szkoleń, pomoc w docieraniu do pracodawców)
- pomoc na rzecz poprawy stanu zdrowia (umawianie wizyt domowych, pomoc w dotarciu do lekarza, realizacja recept, pomoc w uzyskaniu sprzętu medycznego czy ortopedycznego, załatwienie pobytu w szpitalu, w ZOL, pomoc w uzyskaniu świadczeń zdrowotnych)
- pomoc w zapewnieniu opieki osobom starszym i niepełnosprawnym (pomoc w poprawie relacji rodzinnych, włączanie rodziny do pomocy, zapewnienie usług opiekuńczych, budowanie wsparcia środowiskowego, pomoc w uzyskaniu pobytu w placówkach całodobowych, działania interwencyjne w sytuacji osoby zaniedbanej, zagrożonej potrzebującej pomocy, monitoring jakości usług opiekuńczych)

- pomoc w wykorzystaniu uprawnień osób niepełnosprawnych (pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności, pomoc w ubieganiu się o sprzęt ortopedyczny)
- pomoc w zapewnieniu właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży (poradnictwo rodzinne, pomoc w docieraniu do instytucji celem diagnozy i rehabilitacji, pomoc w dotarciu do zajęć edukacyjnych, grup wsparcia, współpraca ze szkołą przedszkolem, działania interwencyjne w sytuacji naruszenia prawy dziecka, występowanie do sądu, prokuratury, współpraca z kuratorem, pomoc w umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej)
- pomoc na rzecz poprawy funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi (załatwienie konsultacji psychologicznych i psychiatrycznych, hospitalizacji także bez zgody, pomoc w wykonywaniu postanowień sądu, działania w kierunku ubezwłasnowolnienia, monitorowanie procesu leczenia)
- pomoc na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin osób z problemem alkoholowym i uzależnieniami (kierowanie na leczenie, pomoc w docieraniu do grup wsparcia, monitorowanie utrzymywania abstynencji, monitorowanie bezpieczeństwa dzieci w tych rodzinach)
- pomoc na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin zagrożonych przemocą (rozwiązywanie konfliktów rodziny, mediacje, wsparcie w rozwiązywaniu problemu przemocy, pomoc w docieraniu do poradnictwa specjalistycznego i instytucji)
- pomoc w wyrobieniu dokumentu tożsamości
- pomoc w załatwieniu pogrzebu
- pomoc w uzyskaniu porady prawnej
- pomoc w załatwieniu spraw urzędowych
- współpraca z kuratorem nad poprawą funkcjonowania osoby dorosłej.

2. Zasiłki i pomoc w naturze

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można następujące rodzaje świadczeń: w naturze, w usługach i pieniężne. Udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

Na realizację świadczeń poniesiono wydatki w kwocie **386.382,65 zł**. Pomocą objęto środowiska w następujących formach:

- zasiłek celowy i w naturze (zasiłek celowy, zasiłek celowy specjalny i zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego) – **23** rodzin na kwotę **13.860,00 zł**
- zasiłek stały – **19** rodzin, na kwotę **109.398,00 zł**,
- zasiłek okresowy dla **13** rodzin, na kwotę **31.042,00 zł**, w tym:
 - bezrobocie – **3** rodzin, na kwotę **5.752,00 zł**
 - długotrwałej choroby – **3** rodzin, na kwotę **4.408,00 zł**
 - niepełnosprawności – **5** rodzin na kwotę **12.731,00 zł**
 - inne – **6** rodzin, na kwotę **8.151,00 zł**

3. Usługi opiekuńcze

Zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie,

która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępní, zstępní nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze to świadczenie niepieniężne z pomocy społecznej, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem osobie starszej, która w tym zakresie wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Wymiar i zakres usług opiekuńczych uzależniony jest od stanu zdrowia osoby starszej, jej sytuacji rodzinnej i materialnej, sprawności psychofizycznej, jak również możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska.

Usługi opiekuńcze są zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym. Na terenie Gminy Łagiewniki usługi opiekuńcze realizuje firma wyłoniona w drodze procedury zapytań ofertowych. W 2023 roku usługi opiekuńcze dla mieszkańców realizował Prywatna Agencja Pielęgniarsko – Opiekuńcza Irena Zych z Ziębic. Usługi realizowane są od poniedziałku do niedzieli w godzinach 7.00-20.00.

Podstawą świadczenia usług jest decyzja administracyjna określająca: okres, wymiar godzinowy i miejsce świadczenia usług, zakres czynności wykonywanych w ramach usług oraz wysokość i termin wnoszenia odpłatności. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb Klienta. Dzięki pomocy usługowej ludzie starsi, niepełnosprawni i długotrwale chorzy mają możliwość funkcjonowania w swoim naturalnym środowisku.

Odpłatność za usługi opiekuńcze wynika z uchwały Rady Gminy Łagiewniki w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. W 2022 roku obowiązywała Uchwała Rady Gminy Łagiewniki Nr XXVI/188/16 z dnia 24 listopada 2016 r. z późniejszymi zmianami. Wysokość odpłatności Klienta za usługi uzależniona jest od sytuacji rodzinnej osoby oraz jej dochodu lub dochodu na osobę w rodzinie.

W 2023 roku, pomocą w formie usług opiekuńczych objętych było **9 osób**. Opłaty z tytułu sprawowanych usług opiekuńczych stanowiły kwotę **67.488,00 zł**, z tego wpłaty od podopiecznych **32.280,30 zł**

4. Domy Pomocy Społecznej

Zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej, osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby, jej przedstawiciela ustawowego lub na podstawie postanowienia sądu o umieszczeniu bez zgody strony.

Dom Pomocy Społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne. Kierowanie do domu pomocy społecznej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Ustawa o pomocy społecznej określa, iż kwota stanowiąca koszt pobytu w domu pomocy społecznej dzielona jest pomiędzy osobę umieszczaną, rodzinę oraz Gminę. W praktyce główny ciężar utrzymania osoby w DPS spada jednak na Gminę. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagiewnikach stara się aby w możliwy prawnie sposób egzekwować od rodzin chociaż dobrowolne wpłaty, jeśli w myśl ustawy o pomocy społecznej osoby są z niej zwolnione. W 2023r. w domach pomocy społecznej przebywało **2** mieszkańców skierowanych przez gminę. Wydatki na DPS wyniosły **81.203,00 zł**

5. Zapewnienie posiłku

Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom, tego pozbawionym jest obowiązkowym zadaniem własnym Gminy. Gmina Łagiewniki realizuje ten obowiązek przy wykorzystaniu środków, o których mowa w Programie „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Program ten oprócz zapewnienia wsparcia finansowego w organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach tzw. jadalni, przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzielaniu pomocy w formie posiłku dla dzieci, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Adresatami programu są dzieci od 0 - 7 roku życia, uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne, jeśli ich dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej.

W 2023 roku realizacja tej formy pomocy odbywała się głównie poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w placówkach oświatowych zarówno na terenie Gminy Łagiewniki jak i w szkołach z terenu innych Gmin.

Program ten oprócz zapewnienia wsparcia finansowego oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach, przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzielaniu pomocy w formie gorącego posiłku dla osób dorosłych, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Na realizację programu przeznaczono w 2023 r. ogółem: **40.989,00 zł**, pomagając w ten sposób **65 osobom**, w tym:

-posiłki – 27.989,00 zł

-pomoc rzeczowa (paczki dla osób niepełnosprawnych) oraz świadczenie niepieniężne – 13.000,00 zł

Struktura środków finansowych na realizację programu była następująca: dotacja celowa z budżetu państwa – 25.557,00 zł oraz środki własne – 15.412,00 zł.

V. PROFILAKTYKA I PREWENCJA

1. Kolonie letnie dla dzieci

W sierpniu 2022 r. w ramach wycieczki letniej uczestniczyło **6 dzieci**. Dzieci biorące udział w realizowanych koloniach przebywały w ośrodku kolonijno – wycieczkowym „Magda” w Pustkowie. Organizatorem wycieczki było Biuro Podróży „KON-Tiki” Wrocław.

2. Akcja zima

Poprzez cały okres zimowy pracownicy socjalni wspólnie z funkcjonariuszami policji w Łagiewnikach monitorowali sytuację osób bezdomnych przebywających na terenie naszej Gminy. W trakcie odwiedzin w/w pracownicy proponowali klientom dostępne formy pomocy tj. umieszczenie w schronisku, gorący posiłek, ciepłą odzież bądź inne wsparcie adekwatne do niezbędnych potrzeb życiowych w tym trudnym dla nich okresie. Osoby nieposiadające schronienia otrzymały od pracowników socjalnych także wykaz najbliższych zlokalizowanych schronisk, noclegowni gdzie mogą uzyskać pomoc całodobową. Z aktualnego rozeznania wynika, że na terenie ogródków działkowych oraz pustostanów przebywa **3 osoby**. Z uwagi na konieczność zapewnienia osobom bezdomnym bezpieczeństwa przed ekstremalnymi warunkami pogodowymi pracownicy socjalni będą nadal cyklicznie monitorować miejsca przebywania w/w osób.

3. Pomoc różna z udziałem instytucji, organizacji i sponsorów.

Pracownicy socjalni w ramach współpracy z instytucjami, organizacjami społecznymi i osobami fizycznymi pozyskali, zorganizowali lub wytypowali rodziny korzystające z pomocy społecznej do uzyskania wsparcia niepieniężnego w formie pomocy rzeczowej.

Bierzemy udział w ogólnokrajowym projekcie społecznym „Szlachetna paczka”. W 2023 do szlachetnej paczki zostały wytypowane rodziny z terenu Gminy Łagiewniki z czego **1 rodzina** otrzymała pomoc w formie środków czystości i artykułów spożywczych.

4. Ograniczamy Przemoc

W ramach profilaktyki przemocy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagiewnikach, jak co roku, włączył się w ogólnopolską akcję **„Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem”** w okresie 22 – 28 luty 2023r. W związku z tym do Ośrodka mogły zgłaszać się osoby zainteresowane uzyskaniem pomocy. W razie konieczności osoby kierowane były na dyżury pełnione w Prokuraturze Rejonowej w Dzierżoniowie.

5. Projekty Socjalne

5.1 „Ponad traw(ką) całe niebo”- konkurs w ramach projektu socjalnego o działaniu profilaktyki uzależnień skierowany do dzieci i młodzieży z terenu gminy Łagiewniki. Projekt realizowany na przełomie 2022/2023

Prowadzenie spotkań/ konkursów/ warsztatów grupowych i indywidualnych w obszarze przeciwdziałania przemocy i agresji, głównie dla dzieci i młodzieży, mające na celu promowanie właściwych postaw prorodzinnych i prospołecznych. Do konkursu przystąpiło 5 uczestników.

5.2 „Wolę piłkę kopać z Wami, niż walczyć z uzależnieniami”

Projekt socjalny skierowany do mieszkańców Gminy Łagiewniki. Głównym celem projektu było rozpowszechnienie informacji o możliwości uzyskania pomocy dla osób pokrzywdzonych przemocą, uzależnieniami i osób współuzależnionych. Projekt był

realizowany poprzez przekazywanie rodzicom oraz uczniom szkół ulotek, informatorów, prowadzone były pogadanki w trakcie mikołajkowego turnieju piłkarskiego.

VI. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z ODRĘBNYCH USTAW

1. Wydawanie decyzji w sprawie potwierdzenia uprawnienia do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych

Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Potwierdza się je decyzją administracyjną, ważną 90 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym termin liczony jest od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych. W 2023r. wydano **26 decyzji**. Świadczenie przysługuje osobom korzystającym z placówek opieki zdrowotnej niemającym prawa do ubezpieczenia z innego tytułu.

2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej.

W 2023 roku opłacono składki na ubezpieczenia zdrowotne za **15 osób** pobierających zasiłek stały. Wydatkowano kwotę w wysokości **9.019,00 zł**.

3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Problematyka przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest wielowymiarowa.

W ramach zadań edukacyjnych i profilaktycznych rozprowadzane były wśród mieszkańców oraz na tablicach ogłoszeń broszury informacyjne dotyczące zjawiska przemocy oraz możliwościach skorzystania z różnych form pomocy i wsparcia. Na stronie internetowej GOPS umieszczone są informacje o możliwości skorzystania z pomocy oferowanej rodzinom dotkniętym przemocą domową. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie, osoby wobec których istnieje podejrzenie że są sprawcami przemocy w rodzinie kierowani są do punktów pomocy terapeutycznej i psychologicznej (Gminny Punkt Konsultacyjny, poradnia psychologiczno – pedagogiczna, PCPRiOZ w Dzierżoniowie)

W 2023 roku odnotowano 19 interwencji na skutek zgłoszeń ze środowiska o nieprawidłowościach w rodzinach. W związku ze zgłoszeniami podjęto niezwłoczne działania prewencyjne, dzięki którym udało nam się zapobiec nieprawidłowościom bądź zminimalizować ich skutki.

W celu profilaktyki przemocy, prowadzimy monitoring rodzin dysfunkcyjnych, w których istnieje zagrożenie przemocą. Sytuacja dzieci w takich rodzinach jest monitorowana przez pracowników socjalnych w sposób szczególny. Wizyty w ramach monitoringu odbywają się raz w miesiącu lub częściej, również w asyście dzielnicowego.

W ramach profilaktyki przemocy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łągowicach, jak co roku, włączył się w ogólnopolską akcję „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem”.

Zespół Interdyscyplinarny „Niebieskie Karty”

Przemoc domowa na terenie Gminy Łagiewniki jest dość istotnym problemem. Pomoc i wsparcie rodzinom dotkniętym przemocą, z uwagi na złożoność i specyfikę, wymaga współpracy wielu służb. Interdyscyplinarność działań ma duży wpływ na udzielenie kompleksowej pomocy wszystkim członkom rodziny.

Zespół Interdyscyplinarny ma za zadanie koordynowanie działań specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Opracowanie i realizacja planu pomocy oraz monitorowanie sytuacji rodzin to zadanie grup diagnostyczno – pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi w 2023 r. przedstawiciele **15 instytucji (GOPS, Sądu, Policji, Służby Zdrowia, GKRPAiPN, Prokuratury, Oświaty,).**

Zespół Interdyscyplinarny ma za zadanie koordynować działania instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy. W trakcie posiedzeń ZI podejmowane są liczne działania profilaktyczne, edukacyjne, interwencyjne, a decyzje podejmowane podczas tych spotkań przyczyniają się do poprawy współpracy między poszczególnymi instytucjami. Współpraca przedstawicieli instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, czyli podejmowanie przez nich interdyscyplinarnej pracy, ma wiele zalet np.: przepływ informacji między członkami zespołu i grup diagnostyczno - pomocowych, skoordynowanie działań na rzecz pomocy danej rodzinie, poszerzenie wiedzy na temat sytuacji rodziny. Dzięki wspólnemu podejmowaniu działań pomocowych, pomoc jest skuteczniejsza. Wspólne ustalenie rozwiązań nie obarcza pojedynczych osób oraz jest źródłem większej ilości pomysłów na strategię działania. Dzięki współpracy specjalistów możliwe jest uzupełnienie wiedzy na temat możliwości działania danej instytucji. Wybór strategii rozwiązania danego problemu jest kompleksowy.

Zespół Interdyscyplinarny w **2023 r. odbył 11 posiedzeń**, podczas których realizował procedury związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym **38 procedur „Niebieskiej Karty”**. W związku z ustaniem przemocy domowej lub rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań **zakończono 25 procedur „Niebieskiej Karty”** Powołał 25 grup diagnostyczno - pomocowych, które odbyły **83 posiedzenia**. Wydatki na obsługę Zespołu wyniosły **2.786,96 zł**.

W 2023r. objęto **136 osób** pomocą w ramach prac grup diagnostyczno - pomocowych i Zespołu Interdyscyplinarnego. Po zakończeniu procedury „Niebieskiej Karty”, prowadzony jest monitoring przez okres 9 miesięcy. W 2023r. monitoringiem objętych było **7 rodzin**.

4. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to program o zasięgu ogólnokrajowym przyjęty uchwałą Rady Ministrów. Szczegółowe warunki realizacji tego programu określa ustawa z dnia 05 grudnia 2014 r. o Kartce Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 r. poz. 2424 ze zm.). Program jest adresowany do członków rodziny wielodzietnej, bez względu na jej dochód. Program obejmuje dzieci i rodziców mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia, w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej – do ukończenia 25 roku życia (w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności nie ma ograniczeń wiekowych). Z dniem 1 stycznia 2019 r. dokonano istotnej zmiany w/w ustawy, od tego dnia karta przysługuje również rodzicom, którzy mieli kiedykolwiek na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek w momencie składania wniosku. Program obejmuje także rodziców zastępczych oraz dzieci wychowujących się w rodzinie zastępczej po spełnieniu w/w wymagań.

W 2023 roku złożono **136** wniosków, wydano **243 karty w formie tradycyjnej** i **243 kart w formie elektronicznej**. Na obsługę programu wydano **2.508,00 zł**.

5. Dodatki mieszkaniowe

Wypłata dodatków mieszkaniowych jest obowiązkowym zadaniem gminy, realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dodatek mieszkaniowy ma na celu zmniejszenie wysokich kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, ponoszonych przez osoby o najniższych dochodach.

Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2023 poz. 1335 ze zm.).

Aby otrzymać pomoc w formie dodatku mieszkaniowego należy złożyć:

- wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego,
- deklarację o wysokości dochodów za okres pełnych trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku wraz z zaświadczeniami potwierdzającymi dochody za w/w okres.

Dodatek przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego,
- osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przystępujący im lokal zamienny lub socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% najniższej emerytury obowiązującej w dniu złożenia wniosku w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym.

Powierzchnia użytkowa mieszkania nie może przekraczać dopuszczalnej powierzchni normatywnej tj.:

Dla 1 osoby-35 m²

Dla 2 osób-40 m²

Dla 3 osób-45 m²

Dla 4 osób-55 m²

Dla 5 osób-65 m²

Dla 6 osób-70 m²

Wysokość dodatku stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu a kwotą, którą powinna opłacić osoba ubiegająca się o dodatek z własnych dochodów. Dodatek mieszkaniowy przyznaje się w drodze decyzji administracyjnej na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagiewnikach zrealizował wypłatę **99** dodatków mieszkaniowych na kwotę **18.060,13 zł** pomagając w ten sposób 10 rodzinom.

W 2023 roku złożono i rozpatrzono 16 wniosków o dodatek mieszkaniowy.

Liczba wydanych decyzji:

-przyznających -16

W 2023 roku wypłacono 99 dodatków mieszkaniowych z tego w zasobie:

-gminnym - 60, w kwocie – **10.485,55 zł**

-prywatnym - 39, w kwocie – **7.574,58 zł**

6. Pomoc materialna o charakterze socjalnym – stypendia szkolne

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna.

Ustalenie prawa do niniejszej formy pomocy uzależnione jest od kryterium dochodowego, które w 2023 r. wynosiło 600,00 zł na osobę w rodzinie. Wnioski składa się w terminie od 01 do 15 września danego roku.

W 2023 roku GOPS w Łagiewnikach wydał **21 decyzji administracyjnych** w tym: 11 przyznających, 17 zmieniających. Łącznie w 2023 r. wypłacono świadczenia na kwotę **21.700,67 zł**.

7. Świadczenia rodzinne

W Gminie Łagiewniki ustawę o świadczeniach rodzinnych i zadania z niej wynikające realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. System świadczeń rodzinnych jest systemem finansowanym z budżetu państwa.

Zgodnie z ustawą do świadczeń rodzinnych zalicza się:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego:
 - a) dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
 - b) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - c) dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
 - d) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - e) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - f) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (ze względu na dojazd lub zamieszkanie),
 - g) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
2. Świadczenia opiekuńcze:
 - a) zasiłek pielęgnacyjny,
 - b) świadczenie pielęgnacyjne,
3. Świadczenie rodzicielskie.
4. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.
5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - ze środków gminnych.

Zasiłek rodzinny oraz dodatki, uzależnione są od dochodu rodziny. Spośród wszystkich zleconych zadań z zakresu administracji rządowej powyższa forma pomocy posiada najniższe **kryterium dochodowe w kwocie 674,00 zł w przeliczeniu na jedną osobę w rodzinie lub gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne kwota ta wzrasta do 764,00 zł**. W sytuacji gdy rodzina przekracza ustawowe kryterium istnieje możliwość przyznania tych świadczeń z zastosowaniem tzw. mechanizmu „złotówka za złotówkę”, w której uwzględnia się wartość przekroczonego kryterium oraz łączną sumę przysługujących rodzinie zasiłków.

Rozpatrując **wnioski**, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagiewnikach **sprawdza ich kompletność oraz poddaje je wnikliwej analizie**. Do każdej sprawy podchodzi się indywidualnie, gdyż wśród składanych wniosków znajdują się wnioski, które wymagają mniejszej ilości nakładu pracy lub jak w większości przypadków są to sprawy bardziej skomplikowane, w których wykonuje się czynności takie jak: wystąpienie z wnioskiem o udostępnienie danych lub wezwanie do dostarczenia brakujących dokumentów,

Nieodzownym elementem takiej procedury są zmiany w osiągniętych dochodach, gdyż w przypadkach określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych dochód rodziny pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

Osoby uprawnione do zasiłku rodzinnego w zależności od sytuacji w ich rodzinie mogą również ubiegać się o przyznanie odpowiednich dodatków w skład których wchodzi:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka - 1000,00 zł jednorazowo,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400,00 zł miesięcznie,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka - 193,00 zł miesięcznie lub 273,00 zł miesięcznie (w przypadku gdy dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności),
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 95,00 zł miesięcznie,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 90,00 zł (dziecko do 5 r.ż.) lub 110,00 zł (dziecko powyżej 5 r.ż.),
- dodatek tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 100,00 zł jednorazowo,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
 - na dojazd do miejscowości w której znajduje się szkoła – 69,00 zł miesięcznie,
 - na zamieszkanie ucznia np. w Internacie - 113,00 zł miesięcznie.

Kolejną istotną grupą świadczeń rodzinnych są **świadczenia opiekuńcze** w skład których zaliczają się:

- **zasiłek pielęgnacyjny** – niezależny od dochodu, ustalany na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, przeznaczony jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 lat;

- **świadczenie pielęgnacyjne** - niezależne od dochodu, ustalane na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, przyznawane jest osobom, które rezygnują bądź nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zawodowej, by opiekować się niepełnosprawnym członkiem rodziny wymagającym szczególnej opieki, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługuje jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18-go roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej jednak nie później niż do 25 roku życia.

Zatem każda z wyżej wymienionych form pomocy jest ściśle powiązana z niepełnosprawnością dziecka lub osoby pełnoletniej. Ustawa o świadczeniach rodzinnych reguluje również wysokość wypłacanych przez ośrodek świadczeń opiekuńczych.

Świadczenie pielęgnacyjne podlega corocznej waloryzacji na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W 2023 r. wysokość tego świadczenia wynosiła **2.458,00 zł**.

Świadczenie rodzicielskie (1.000,00 zł miesięcznie) – przysługuje bez względu na dochód, głównie osobom, które urodziły dziecko i nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wypłata świadczenia nie jest uzależniona od kryterium dochodowego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka, 65 tygodni - 2 dzieci.

Do organu właściwego w 2023 r. wpłynęło:

- 114 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
- 13 wniosków o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego,
- 23 wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka,
- 29 wnioski o przyznanie zasiłku pielęgnacyjnego,
- 9 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzicielskich,

Natomiast w w/w sprawach GOPS w Łagiewnikach wydał:

- 153 decyzji administracyjnych z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
- 55 decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych,
- 19 decyzji administracyjnych z zakresu jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- 68 decyzji administracyjnych z zakresu zasiłku pielęgnacyjnego,
- 8 decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń rodzicielskich.

Struktura wydatków na świadczenia rodzinne 2023

Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota w złotych
	2023	
Zasiłki rodzinne	2.256	251.692,40 zł
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z powodu:	1.480	134.922,55zł

– urodzenia dziecka	11	1.100,00 zł
– opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	48	18.840,00 zł
– samotnego wychowywania dziecka	99	15.118,74 zł
– kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego ogółem	102	10.239,73 zł
– rozpoczęcia roku szkolnego	359	13.321,54 zł
– podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	375	23.180,45 zł
– wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	486	43.222,45 zł
Świadczenia pielęgnacyjne	402	978.245,00 zł
Zasiłki pielęgnacyjne	1.568	338.374,00 zł
Świadczenie rodzicielskie	60	53.084,00 zł
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka „Becikowe”	19	19.000,00 zł
RAZEM:	5.785	1.775.317,95 zł

8. Zasiłek dla opiekuna

Od 15 maja 2014 r. realizowana jest ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, która jest ściśle powiązana z ustawą z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych. Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasa z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r. Kwota zasiłku dla opiekuna wynosi **620,00 zł miesięcznie**.

Struktura wydatków – zasiłek dla opiekuna:

Rodzaj świadczenie	Liczba świadczeń/składek	Kwota
Zasiłek dla opiekuna	23	14.080,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	9	1.536,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	92	502,00

9. Fundusz alimentacyjnych

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Do wyżej wymienionego świadczenia ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Pomoc państwa w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego ma na celu wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów od osoby zobowiązanej do alimentacji wobec dziecka; co nie ogranicza się wyłącznie do wypłaty świadczeń, ale łączy się z działaniami zmierzającymi do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Wyżej wymienione świadczenia przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, jeżeli egzekucja alimentów w okresie dwóch miesięcy poprzedzających złożenie wniosku była bezskuteczna, a dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekroczył kwoty 1.209,00 zł.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Informacja o złożonych wnioskach i wydanych w 2023 r. decyzjach administracyjnych

Liczba wniosków FA	23
Liczba decyzji FA w tym:	36
- przyznających	23
- odmownych	0
- zmieniających	7
- uchylających	3
- o nienależnie pobranych świadczeniach	3
- umarzających postępowanie administracyjne	0

Informacja o wypłaconych świadczeniach w 2023 r.

Liczba rodzin, którym wypłacono FA	21
Liczba osób uprawnionych, na które wypłacono FA	23
Kwota wypłaconych świadczeń FA	148.088,94 zł

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Postępowanie w sprawie funduszu alimentacyjnego nie sprowadza się do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielowi, ale polega również na przeprowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, co stanowi skomplikowaną procedurę (m.in. prowadzenie korespondencji z innymi instytucjami, organami właściwymi dłużnika, organami właściwymi wierzyciela, komornikami, zgłaszanie dłużników do krajowego rejestru długów, przekazanie dłużnikowi informacji o przyznanych świadczeniach osobie uprawnionej, wezwanie dłużnika na wywiad, pismo do PUP o aktywizację dłużnika, prowadzenie postępowania uznającego dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego, wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego, przekazywanie komornikowi wszelkich informacji o dłużniku, wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 kk., wnioski o zatrzymanie prawa jazdy do Starostwa, wygaszanie długu w przypadku zgonu dłużnika, naliczanie wpłat dłużników).

Wszelkie działania wobec dłużników w związku z bezskuteczną egzekucją alimentów podejmowane są na wniosek organu właściwego wierzyciela, jeśli:

- osobie uprawnionej zostało przyznane prawo do funduszu alimentacyjnego,
- osoba uprawniona do świadczenia alimentacyjnego od rodzica lub jej przedstawiciel ustawowy złoży do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Informacja o działaniach wobec dłużników alimentacyjnych i uznaniu ich za uchylających się od obowiązku alimentacyjnego

Działania ogółem	72
przeprowadzone wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	9
wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kk	4
wnioski o zatrzymanie prawa jazdy	2
zobowiązanie do zarejestrowaniu się w PUP jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy	5
przekazanie informacji do komornika sądowego, które mają wpływ na skuteczność egzekucji w tym pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	9
przekazanie informacji do BIG	41
Liczba decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego	2

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w 2022 roku (łącznie z ustawowymi odsetkami) wyniosły **98.233,58 zł**. Zaś z tego przekazano na:

- dochody budżetu państwa **73.571,36 zł**,

- odsetki **36.578,08 zł**,
- dochody własne organu właściwego wierzyciela **24.662,22 zł**.

Na poczet zaliczki alimentacyjnej w 2023r. wyegzekwowano kwotę 16.034,72zł.

10. Program „Czyste powietrze”

W dniu 25 sierpnia 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw. Ustawa wprowadziła w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.) nowe regulacje w zakresie obowiązku wydawania przez Wójtów zaświadczeń dla osób fizycznych, które zamierzają składać wnioski o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Procedurę wydawania zaświadczeń regulują znowelizowane przepisy ustawy prawo ochrony środowiska poprzez odesłanie do ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, której realizatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W okresie od 01 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. wydano 49 zaświadczeń.

11. Działania prowadzone na rzecz osób starszych, długotrwale chorych i niepełnosprawnych.

11.1 Klub „Senior +”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łągiwnikach od kwietnia 2021 roku realizuje program poprzez utworzenie „Klubu „Senior+”. Placówka znajduje się przy ul. Lipowej 4. Klub „Senior+” jest utworzony i współfinansowany w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Program obejmuje 30 osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60lat i więcej. Poprzez umożliwienie im korzystania z szerokiego wachlarza zajęć z bardzo wielu dziedzin życia jakie zapewni program, obserwujemy wzrost aktywności, mobilizacji do działania, wzrost odwagi i samooceny uczestników programu.

Placówka oferuje takie działania jak:

- zajęcia aktywizujące społecznie, usługi socjalne
- zajęcia edukacyjne oraz kulturalne
- wyjazdy, wycieczki
- aktywność ruchową, zajęcia sportowo - rekreacyjne i fizjoterapię (zajęcia prowadzone przez fizjoterapeutę)
- zajęcia warsztatowe - plastyczne, artystyczne, rękodzieła, manualne, muzyczne, multimedialne, trening kulinarny
- gry i zabawy logiczne

Wśród seniorów szczególnym zainteresowaniem cieszą się zajęcia kulturalno-oświatowe i rekreacyjne. Uczestnictwo w zajęciach prowadzonych w Klubie „Senior+” powoduje, że wiele z tych osób odzyskuje pewność siebie i staje się bardziej samodzielnymi z chęcią do dalszych działań. Uczestnictwo w zajęciach, wydarzeniach kulturalnych, rozrywkach, wyjazdach,

uczestnictwo w warsztatach prowadzi do zmniejszenia poczucia samotności i korzystnie wpływa na integrację w grupie, a nawet poczucie przynależności do tej grupy. Gdyby nie możliwości jakie daje Program seniorzy najprawdopodobniej nie podejmowali by samodzielnie podobnej aktywizacji, chociażby ze względu na bariery finansowe, organizacyjne i mentalne. Dzięki programowi seniorzy przestają być grupą bierną, a zaczynają coraz odważniej i otwarcie mówić o swoich potrzebach. Działalność Klubu „Senior+” nie skupia się tylko w jego siedzibie. Zajęcia odbywają się też w innych miejscowościach na terenie gminy: Słupice, Oleszna, Jaźwina. Daje to możliwość częstszego uczestnictwa w zajęciach osobą, które mają problem z dojazdem do siedziby klubu. Klub działa bardzo prężnie i aktywnie grafiki zajęć na poszczególne miesiące są bardzo różnorodne i obszerne.

Wydatki poniesione na materialną, organizacyjną i obsługową działalność Klubu „Senior+” w roku 2023 wyniosły **48.343,77 zł**.

Korzystanie z zajęć Klubu „Senior+” w Łągiewnikach jest nieodpłatne.

Przykładowe zajęcia w „Klubie Senior+”

- a) warsztaty artystyczne- tematyka różnorodna
- „Kwiaty do Palm Wielkanocnych”, „Lampiony ze słoików”, „Ozdoby Bożonarodzeniowe”.
- b) warsztaty kulinarne- tematyka różnorodna,
- „Jabłecznik”, „ Ciasteczka charytatywne”, „Lato zamknięte w słoiku”.
- c) warsztaty mydlarskie.
- d) warsztaty florystyczne.
- e) warsztaty z robienia biżuterii.
- f) warsztaty ekologiczne- selektywna zbiórka odpadów.
- g) „ Dzień zdrowia”- warsztaty z zaproszonym gościem, lekarz rodzinny
- h) zajęcia edukacyjne w Ślężańskim Parku Krajobrazowym.
- i) rajd rowerowy’ - meta Sieniawka- Jezioro.
- j) quest „Szlakami Wiary” w Jaźwinie.
- k) gry i zabawy logiczne- różnorodne, np. Historyczne wspomnienia „Aleja pamięci”.
- l) zajęcia z muzykoterapii.
- m) zajęcia z rehabilitantem- „Ćwiczenia dla seniora”.
- n) piątkowe wyjazdy na basen.
- o) wyjazd do operetki w Świdnicy
- p) wyjazdy do kina.

11.2. „Opieka Wytchnieniowa”

Celem Programu jest:

1. wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi;
2. czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację;
3. wzmocnienie osobistego potencjału oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych związanych ze sprawowaniem opieki poprzez wsparcie psychologiczne lub terapeutyczne.

Program skierowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności;
2. osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności bądź równoważnym.

Program realizowany jest przez prowadzenie działań takich jak: czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek regenerację, wzmocnienie osobistego potencjału oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychicznych związanych ze sprawowaniem opieki poprzez wsparcie psychologiczne lub terapeutyczne.

W 2023 roku opieką objęte były 2 osoby, na łączną kwotę 14.720,00 zł.

11.3. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

- **dzieci do 16 roku życia** z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji
- **osoby niepełnosprawne**, w stopniu znacznym i umiarkowanym lub równoważnym, które wymagają usług asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W ramach programu oferujemy POMOC ASYSTENTA w:

- wykonywaniu czynności dnia codziennego dla Uczestnika Programu
- wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika miejsce
- załatwianiu spraw urzędowych
- korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy)
- zaprowadzaniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej lub przyprawdzaniu ich z niej.

Opieką zostało objętych 7 osób w tym: 1 dziecko do 16 r.z., 4 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 2 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Łączna kwota wykorzystana na realizację programu to 47.873,30 zł.

11.4. „Opieka 75+”

Strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej.

Program „Opieka 75+” jest adresowany do gmin: miejskich, wiejskich, miejsko – wiejskich do 60 tys. mieszkańców, które realizują usługi opiekuńcze samodzielnie.

Strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Osoby te mają zapewnioną opiekę, która jest niezbędna w wykonywaniu podstawowych czynnościach domowych. Gminy, które przystępują do realizacji programu uzyskują finansowe wsparcie w realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75

lat i więcej, do 50% przewidywanych kosztów realizacji zadania. W ramach programu, dofinansowane jest świadczenie do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym przedmiotowe usługi są świadczone.

Z takiej formy pomocy skorzystało 4 osoby w wieku 75+ lat, zrealizowano 1 357,5 godziny usług ogółem, a łączna kwota dotacji to 51 585,00 zł.

VII PODSUMOWANIE

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagiewnikach jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa, choć nadal ważna, nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mające działać aktywizująco na lokalną społeczność.

Rok 2025 będzie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom

Lucyna Torbus
Dyrektor Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Łagiewnikach